

ΑΠ 4086

Αθήνα 2 Ιουνίου 2023

Προς
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, 15669 Παπάγου

Κοινοποίηση

- ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ
- ΜΜΕ
- Μέλη του ΣΑΔΑΣ ΠΕΑ

ΨΗΦΙΣΜΑ του Τμήματος Αττικής ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ για το Πεδίο του Άρεως και την Πλατεία Πρωτομαγιάς

Το Πεδίο του Άρεως αποτελεί έναν ελεύθερο χώρο πρασίνου και αναψυχής με τοπική και μητροπολιτική σημασία. Πρόκειται για ένα δημόσιο χώρο τον οποίο οικειοποιούνται σε καθημερινή βάση οι κάτοικοι των όμορων στο πάρκο γειτονιών, διαμορφώνοντας μέσα από καθημερινές πρακτικές κατοίκησης ένα πραγματικά προνομιακό πεδίο συνύπαρξης, συνάντησης και στάσης για τους κατοίκους της Κυψέλης, του Γκύζη, του Πολυγώνου, της Βικτώριας και των Εξαρχείων. Παράλληλα, σε μητροπολιτική κλίμακα ανάγνωσης, το Πεδίο του Άρεως συνιστά σημαντικό θύλακα πρασίνου για ολόκληρο το λεκανοπέδιο, λαμβάνοντας ως δεδομένη και την ασφυκτική κατάσταση που διαμορφώνει η απουσία μεγάλων ελεύθερων χώρων στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας.

Το γεγονός μάλιστα ότι αποτελεί το μεγαλύτερο πνεύμονα πρασίνου στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Αθηναίων, προσδίδει στο Πεδίο του Άρεως έναν κομβικό, υπερτοπικό χαρακτήρα, ως μια πραγματική «ανάσα πρασίνου» που συμβάλλει στη βελτίωση των κλιματικών συνθηκών στον αστικό ιστό της πόλης.

Η συμβολή του στη συγκρότηση του αστικού χώρου δεν περιορίζεται μόνο στη χρήση του ως χώρου αστικού πρασίνου, αλλά έγκειται και στη λειτουργία του ως χώρου αναψυχής, αθλητισμού και πολιτισμού. Ωστόσο, αυτός ο δημόσιος πολυλειτουργικός χαρακτήρας τίθεται υπό διαρκή διακύβευση, σε διάφορα τμήματα του Πεδίου του Άρεως.

Η πλήρης παραχώρηση χρήσεων εντός του πάρκου σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι πιθανές καταπατήσεις δημόσιων εκτάσεων και η «ανάδυση» αυθαίρετων κατασκευών, αποτελούν βασικούς άξονες στις κατά καιρούς κινητοποιήσεις και διαμαρτυρίες κατοίκων και συλλογικοτήτων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Η σταδιακή διεύρυνση και εν τέλει η κυριαρχία οχλουσών δραστηριοτήτων και χρήσεων στάθμευσης αυτοκινήτων εντός του πάρκου φαίνεται να ενισχύει τις επιφυλάξεις και τους φόβους των κατοίκων για μια τάση διαρκούς μείωσης των ελεύθερων προσβάσιμων χώρων εντός του πάρκου. Σε όλα τα παραπάνω έρχεται να προστεθεί και ένας σχεδιασμός κατακερματισμού των χρήσεων του πάρκου, με κριτήριο την επιχειρηματική ανταποδοτικότητα, που έχει οδηγήσει μεγάλα τμήματα να είναι έμμεσα αποκομμένα από τη δυνατότητα ουσιαστικής δημόσιας χρήσης τους.

Από τις αρχές Μαΐου οι κάτοικοι της περιοχής γύρω από την πλατεία Πρωτομαγιάς ήρθαν αντιμέτωποι με την αιφνιδιαστική περίφραξη του μεγαλύτερου τμήματος της με μπετονένιες βάσεις και προσωρινό πλαστικό πλέγμα. Η περίφραξη αφορά την «κατάληψη χώρων της πλατείας Πρωτομαγιάς από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. για το έργο επέκταση της Γραμμής 4, Σταθμός «ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ» (ΦΕΚ Δ'306/2021), οι οποίοι προβλέπεται να αξιοποιηθούν για την τοποθέτηση γραφείων και αποθηκών που θα εξυπηρετούν τις ευρύτερες ανάγκες της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Ο εκτιμώμενος χρόνος της εργοταξιακής περιφράξης ταυτίζεται με την τελική αποπεράτωση του έργου, όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ, με τις μέχρι στιγμής προβλέψεις από τους αρμόδιους φορείς να μιλάνε για παράδοση της γραμμής το 2030.

Παρότι ιδιοκτήτης της πλατείας Πρωτομαγιάς φέρεται να είναι ο Δήμος Αθηναίων, αρμόδια για τη διαχείρισή της, όπως αντίστοιχα και για το γειτονικό Πεδίο του Άρεως, είναι η Διεύθυνση Πάρκων και Αλσών της Περιφέρειας Αττικής. Ωστόσο, οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής φαίνεται πως δεν είχαν καν ενημερωθεί για την έναρξη των εργασιών και την τοποθέτηση της περίφραξης.

Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι είχαν ήδη παραχωρήσει το χώρο για εκδηλώσεις μέσα στην καλοκαιρινή περίοδο, κατά την οποία η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. σχεδίαζε να έχει τοποθετήσει μόνιμη περίφραξη από λαμαρίνες.

Όπως το Πεδίο του Άρεως, έτσι και η πλατεία Πρωτομαγιάς αποτελεί μέχρι και σήμερα έναν ζωτικό δημόσιο χώρο για τους κατοίκους των ασφυκτικά πυκνοδομημένων γύρω περιοχών.

Την επισκέπτονται εντατικά και σε καθημερινή βάση, ενώ αποτελεί σημαντικό σημείο συνάντησης ειδικά για τους μετανάστες, οι οποίοι κατοικούν στην ευρύτερη περιοχή, καθώς τμήμα της έχει καθιερωθεί και ως ένας αυτοσχέδιος χώρος παιχνιδιού κρίκετ. Την περίοδο της πανδημίας, η πλατεία αποτέλεσε σημαντική ανάσα και σημείο συνεύρεσης, γεγονός που έδωσε νέα ζωή σε μια πλατεία που για χρόνια οι αρμόδιοι φορείς είχαν παραμελήσει επιδεικτικά.

Χαρακτηριστικό στοιχείο, άλλωστε, της απόλυτης αδιαφορίας των αρμόδιων φορέων για την κατάσταση της πλατείας είναι το γεγονός πως τμήμα της επιτρέπεται να μετατρέπεται παράνομα σε πάρκινγκ για τις ανάγκες καταστηματαρχών της περιοχής, παρά τις επίμονες καταγγελίες των κατοίκων.

Σήμερα, μετά και την πρόβλεψη κατάληψης της πλατείας για τις ανάγκες της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., η πλατεία Πρωτομαγιάς κινδυνεύει να εξαφανιστεί ολοκληρωτικά για ένα «προσωρινό» αλλά αόριστα μεγάλο χρονικό διάστημα.

Το Τμήμα Αττικής του ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ συμπαραστέκεται στις κινητοποιήσεις των κατοίκων της περιοχής ενάντια στην συγκεκριμένη πρόβλεψη χωροθέτησης και στην μετατροπή της πλατείας σε χώρο αποθηκών και γραφείων.

Θεωρεί ζωτικής σημασίας την προσπάθεια διασφάλισης του κοινόχρηστου και κοινωφελούς χαρακτήρα της.

Εκτιμά πως η γενικότερη καταστρατήγηση ενός συνολικού σχεδιασμού για την πλατεία και για το γειτονικό της Πεδίο του Άρεως, καθώς και η συνεχής συρρίκνωση των δημόσιων ελεύθερων χώρων εντός του πάρκου διαμορφώνουν ένα δυσμενές πλαίσιο.

Προτάσσει την ανάγκη διατήρησης της πλατείας και του χαρακτήρα της και προτείνει την αναζήτηση εναλλακτικής χωροθέτησης των προβλεπόμενων χώρων αποθήκευσης και γραφείων της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. και σε κάθε περίπτωση την μείωση της επιφάνειας της κατάληψης.

Στην κατεύθυνση αυτή θα αναζητήσει από τους αρμόδιους φορείς τις μελέτες για τις εργασίες και χρήσεις που προβλέπονται, καθώς και το σκεπτικό που οδήγησε στην απόφαση για την αδειοδότηση της κατάληψης του χώρου, θέτοντας επιπλέον τα ερωτήματα: Υπάρχει μελέτη για την αναγκαιότητα κατάληψης των χώρων αλλά και της λειτουργίας των χώρων της κατάληψης; Εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις και ποιες; Υπάρχει μελέτη κυκλοφοριακών επιπτώσεων;

Απόφαση του ΔΣ του Τμήματος Αττικής του ΣΑΔΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος Αττικής ΣΑΔΑΣ

